

BÉTSI MAGYAR KURIR.

ÉS

SOKFÉLE, TOLDALÉKŰL.

Nr. Indúlt: Kedden, Januárius' 8-dikán, 1833. 3.

SPANYOL ORSZÁG.

Z e a B e r m u d e z v o l t S p a n y o l K ö v e t n e k , a ' K u r í r 2 - d i k s z á m j a a l a t t f é l b e n s z a k a s z t o t t l e v e l e e k k é p p e n k ö v e t k e z i k :

A' N. B r i t a n n i a i K i r á l y Ő F e l s é g e j ó l t u d j a , h o g y a ' S p a n y o l K i r á l y t m é g e z a z e l n e m s ű l t p l a n u m , t u d n i i l l i k a ' m e g n e m e g y e z t e t h e t é s s e m m o z d í t o t t a e l f e l t é t e l é t ű l , — d e t ö b b í z b e n p r ó b á l t m u n k á l ó d á s a i , m i n d e n k o r s i k e r n é l k ű l m a r a d t a k , m i n e k u t á n n a a ' N. B r i t a n n i a i K o r m á n y m i n d e n t e l ű t a s í t o t t m a g á t o l , a ' m i h o z z á , a ' M a d r i d i U d v a r t o l , e b b e n a ' r é s z b e n k ű l d e t e t t . S p a n y o l O r s z á g o t , h a s z t a l a n i g y e k e z e t e , a r r a h a t á r o z t a , h o g y m a g á r a v í g y á z z o n , a ' n é l k ű l m i n d a z á l t a l , h o g y P o r t u g a l l i a e l l e n s é g e i t m e g t á m a d j a . A ' N. B r i t a n n i a i K o r m á n y e z e n a l k a l o m m a l , M a d r i d b a n l é v ő K ö v e t j é n e k m e g h a g y t a , s z ó l l í t a n á f e l n e v é b e n , a ' S p a n y o l U d v a r t , m i t s o d a t z é l b ó l á l l í t j a h a d i l á b r a s e r e g é t ? A ' S p a n y o l K o r m á n y e r r e a z t v á l a s z o l t a , h o g y a ' N. B r i t a n n i a i U d v a r á l t a l j a v a l t , é s e l f o g a d o t t N e u t r a l í t á s n a k S y s t e m á j á t , — Ő (a ' S p a n y o l) i s k ö v e t n i f o g n á . S ő t m é g t ö b b e t t e t t , — m e r t m i n d e n k i v á n s á g a i t , é s p o l i t i k a i i n t é z e t e i t , a ' v i l á g í t é l ő s z é k é r e b í z t a , h o g y a z á l t a l m i n d A n g l i á t , m i n d a ' t ö b b i H a t a l m a s s á g o k a t m e g g y ő z z e a ' f e l ő l , h o g y ő (S p a n y o l) e g y e d ű l a ' b é k e s s é g e t u n s z o l j a . E z a z ő s z i n t e v a l l o m á s a ' L o n d o n i C a b i n e t u m o t v é g r e t s a k .

u g y a n m e g n y u g t a t t a , é s v a l a m i n t e g y é b b k o r ú g y s z i n t e m o s t i s h ó d o l á s á t j e l e n t é , a v v a l a z i s m é t e l t m i n d s z ó b e l i , m i n d í r á s b e l i í g é r e t t e l , h o g y a ' N e u t r a l í t á s t P o r t u g a l l i á r a n é z v e ő i s m e g f o g j a t a r t a n i , a z o n f e l t é t e l a l a t t , h a ' E u r ó p á n a k t ö b b i H a t a l m a s s á g a i , n e v e z e t e s e n S p a n y o l O r s z á g s e m a v a t j a m a g á t b e l é a ' h á b o r ú b a . A z a l ó l í r t n a k i t t n i n t s z ű k s é g e e l ő a d n i , m i l l y e n p o n t o s s á g g a l t a r t o t t a , é s t a r t a t t a m e g A l a t t v a l ó i v a l a ' S p a n y o l U d v a r , a ' N e u t r a l í t á s t , t s a k a z t a k a r j a é r i n t e n i , h o g y v i s e l e t e a ' N. B r i t a n n i a i K o r m á n y t o l d í t s é r e t e t é r d e m l e t t , é s n e m l e h e t s z e m é r e v e t n i l e g k i s s e b b b é a v a t á s t s e m , m i n d a ' m e l l e t t , h o g y a z t P o r t u g a l l i á n a k e l l e n s é g e i O p o r t ó n á l , ' s a ' t e n g e r e n t ö b b í z b e n n y u g h a t a t l a n í t o t t á k . — S p a n y o l O r s z á g m é l t á n s z á m o t t a r t h a t o t t r e á , h o g y k ö t e l e s s é g e t e l y e s í t é s é n e k j u t a l m á u l , a ' L o n d o n i C a b i n e t i s m e g t a r t j a f o g a d á s á t , — m é l t á n v á r h a t t a , h o g y D o m P e d r o A g e n s e i á l t a l e l k ö v e t e t t t s e l s z ö v é s e k , A n g l i á t a r r a b í r j á k , h o g y m i n d e n b é k e s s é g e t z a v a r ó i n t s e l k e d é s e k e t , m e g f o g h a t á r á b a n t i l t a n i . A z o m b a n a ' S p a n y o l K i r á l y Ő F e l s é g e , f á j d a l o m m a l é r t e t t e , h o g y L o n d o n b ó l , s ő t N. B r i t a n n i á n a k t ö b b h a d i k i k ö t ő h e l y e i b ő l , a ' t i s z t v i s e l ő k n e k s z e m e k l á t t á r a , f ő , é s a l s ó t i s z t e k , k a t o n á k é s h a j ó s l e g é n y e k s z á l l o t t a k a ' m i n d e n f é l e h a d i k é s z ű l e t e k k e l , ' s e l e s é g g e l m e g r a k o t t , O p o r t ó f e l é e v e z e n d ő h a j ó k b a , ú g y , h o g y m o s t D o m P e d r ó n a k m i n d t e n g e r i ,

mind száraz ereje, továbbá, mind hadi eszközei, minden kivétel nélkül, Angoly Országból valóknak, tekintődhetnek. Itt hát a' Neutralitásnak megsértése olyan nyilvános, hogy megbizonyítására semmi sem kívántatik, és minden, a' ki tagadni ezt mérszlené, a' közönséges tudományra utasíttatik, — és Ő Felsége, a' Spanyol Király, bár mint igyekezzék is indító okokat keresni, 's ezen tettet a' N. Britanniai Kormánytól elhárítani, meg nem foghatja, miképpen mehetett véghez olyan törvénytelenység, a' világ szeme láttára. — Fájdalommal szemlélte a' Spanyol Király, hogy az ő aggodalmai, és intései semmire sem méltattak, és ebben a' részben leginkább azt sajnálja, hogy Angoly, és Frantzia Országnak egymást érő segedelme, idegen bérohanás tizimjével bélyegeztetik. Így tehát nem lehet tagadni, hogy ez a' segedelem egyedül való oka a' polgári háború tartóságának, és hogy Dom Pedro semmibe sem bízhat, hanem csak idegen segedelembe, melly a' millyen törvénytelen, éppen olyan gyűlöletes a' Portugallus nemzet előtt, a' midőn a' betsületre vágyó idegenek csak azt eszközlik, hogy a' zászlót, mellyet körül fogtak, és az ügyet, mellyet védelmeznek, megbetstelenítik, 's mindég nagyobb vérontásra szolgáltatnak alkalmatosságot. Vallyon Anglia megmarad e' azon érzéketlenség állapotjában? vagy nem akarja hallani egy Nemzetnek szavát, melly azt kívánja, hogy jussa, és függetlensége betsületben tartassék? Nem maga nyilatkoztatta e' ki a' minap, hogy „Portugallianak függetlensége szóvá válnék minden értelem nélkül, ha ezen Országnak Fejedelme, Thrónját nem születésének, nem is a' Nemzet ragaszkodásának, hanem idegen bajonetteknek köszönné?” Ez a' nyilatkoztatás meg kell vallani, tsupa

ész, és igazság, hanem hogy Portugalliára illjek, szükséges, hogy Anglia is úgy, mint Spanyol Ország, az abból folyó alapszabásokat szemé előtt tartsa, és magát a' két küzdőre nézve, minden beavatástól megtartóztassa. Egyébiránt a' Spanyol Király Ő Felsége reményli, hogy N. Britannia ezentúl a' szerént fog tselekedni, a' mint az igazság, és a' Neutralitással megegyeztetetű principiumok kívánják. — London Nov. 7-kén 1852. Zea Bermudez
FRANTZIA ORSZÁG.

(Moniteur Dec. 26.) Foglalatja a' Chassé Generál, és Gerard Marsall között végre ment Capitulatzióinak.

1-ső Tzikkely. A' Gyalogság Generálja, Báró Chassé, — Gróf Gerard Marsallnak, — a' Fellegvárat, Tete de Flandrest, Burght, Zvyndrecht, és Austerveel erősegeket, minden hadi készületekkel, és azokban találtató eleséggel, kivéven mindazáltal a' 3-dik tikkelyben megnevezendű szereket, által fogja adni.

2-dik tzik. Az óltalom sereg minden hadi tisztelettel fogja elhagyni a' várat, Fegyvereit a' vár síkján lerakván, hadi fogoly marad: Gerard Marsall azomban, mihelyt Ő Felsége, a' Hollandiai Király, Lillo, és Liefkenshoek erősegeknek általadását megparantsolja, az említett óltalom sereget Hollandiáig elkísérteti, 's ott fegyvereiket ismét vissza adatja. Erre a' végre Gerard Marsall azonnal egy tisztelet rendel Hágába, 's egyszersmind Chassét felszöllítja, hogy ő is a' maga részéről küldjön valakit, az említett parantsolatnak kieszközlése tekintetéből.

3-dik tzik. A' tiszt Urak kardjaikat, az óltalmazó katonák pedig butyorjaikat, szekereiket, lovaikat, és akárminémű szereiket meg fogják tartani. Az óltalomhoz nem tartozó, fel-

legvárban maradt személyek, Frantzia gondviselés alatt maradnak.

4-dik tzik. Ha a' Hágából érkezendő parantsolat Lillo, és Liefkenshoek erősegeknek általadását rendeli, akkor az óltalom sereg, akár vízen, akár szárazon, Chasse Generál választásához képpes, az említett erősegek elfoglalások után, Hollandiáig elkísértetik.

5-dik tzik. Chassénak szabad tetszésére hagyatik, az óltalom sereg elindulásakor, Stabalis tiszteket, és hadi Commissariusokat előre küldeni, a' végett, hogy a' Hollandiai birtokon szállásokat rendeljenek.

6-dik tzik. Abban az esetben, hogy ha elegendő kotsik, és szekerek nem vólnának az óltalom sereg holmijának elszállítására, akkor bérben — magoktól a' Hollandusoktól fizetendő fuvarosok fogadtatnak. Ugyan ez történik, a' tiszteknak, és a' Várhoz tartozó tisztviselőknak holmijokkal is.

7-dik tzik. A' betegeknek, különösen pedig a' megsebesítették számokra hajókrendeltetnek a' Hollandus Kormány költségén, azon gyámtalanokat Bergen op Zoomba viendők. — Az el nem szállítandható betegek helyben maradnak, és annak rendje szerint Hollandus költségén, orvosoltatnak.

8-dik tzik. A' jelen Capitulatziónak aláírása után, a' Várossal általellenbe lévő Kapuhoz egy osztály katonaság rendeltetik.

9-dik tzik. A' Hollandus sereg Kormányozói mennél elébb által fogják adni a' Frantzia sereg Elöljáróinak, a' fegyvereket, az ostrom planumait's a' t. Mind a' két részről Inventarium fog készíttetni az általadott dólgookról. Költ az Antverpiai fő szálláson Dec. 23-dikán 1832.

Tóldalék tzikely. Az Antverpia előtt — 12 ágyús hajóból álló

kis flotta, a' Capitulatzióba nints befoglalva. (Aláírás) A u v r a y Oberster. A' gyalogságnak Generálja, és az Antverpiai fellegvárnak Commandansa Chassé Báró. Gróf Gerard Marsall.

Blaye várában, a' Hadi Miniszteriumnak egy Adjutánsa, következő rendszabásokat tett: A' Hertzegné, tsak a' Várnagy petsétje alatt vehet tudósítást familiájától, és barátjaitól, úgy mindazáltal, hogy az ilyen levelekben, politikáról szó ne légyen. Most a' Hertzegnének minden közösülése elzáratott, kivévén a' Vár Stabalis tisztjeivel, és a' Blayei Pappal. Nappal aszszonyi kézi munkával, és olvasással foglalatokodik: az újságot különösen, nagy vágygyal olvassa. Dec. 19-kén a' Bloisi Törvényszék előtt felvetetett perek, Guibourg Ügyésznek, és Laubépin Urnak, kik mind a' ketten a' Hertzegné dólgába belé vagynak szöve, 's a' Vendei lázzadásban, a' mint vádoltatnak, nem kevés részt vevének.

NÉMET ORSZÁG.

A' Német Szövetség Dec. 6-kán 1832-ben tartatott Ülésében költ Végzésekké kivonatja.

„A' Maas jobbik partján lévő határok őrzésére rendelt Burkus Katona seregnek felállítására.“

Burkus Ország. A' mint a' Fels. Szövetség előtt tudva vagon. Nagy Britannia, és Frantzia Ország erőltetni akarják Hollandiát, a' múlt esztendei Nov. 15-kén Londonban öszveszerkezett 24 tzikkelyből álló, és későbbi munkálódások által módosított Tractatusnak elfogadására.

Noha pedig az erőszak, a' szerint, a' mint a' két említett Hatalmasságok egymás közt megegyeztek, egyedül az Antverpiai fellegvárnak bevételére valóan szorítva, még is, egy olyan próbatétel, ha Hollandia ellant áll, nem

mehet véghez háború nélkül, a' háború pedig Hollandia, és a' két Hatalmasságok között, alig ha Európának, és így a' közönséges békeségnek felzavarását nem húzza maga után.

Ezt ellátván Ausztria, Burkus, és Orosz Ország, mindjárt ellene mondtak egy olyan független Status ellen, mint Hollandia, intézendő erőszakteleknek, a' midőn kezeiket mindenből kimosván, helyben hagyásokat megtagadták. De mivel N. Britannia, és Frantzia Ország, a' Magok helyheztesésekben Belgiumra nézve, azt hitték, hogy nekik fontos okok legyen, határozások mellett meg maradni: ennél fogva a' Követnek meghagyott, — jelentené ki a' Fels. Szövetség jelenlévő tisztelt kiküldöttjeinek, egyszersmind Protocollumba vétesse fel, hogy Ő Felsége a' Burkus Király, az eddig Vestfáliában feküdt katonasztályt, — áltmenvén ez a' Rajnán, — Aachen, és Geldern közt, — a' Maas jobbik partjától, Hollandia, és Belgium felé fekvő határok őrizetére, rendelte legyen, — az alatt, míg a' Rajna mellett fekvő 8-dik Osztály a' most említett 7-dik osztálynak segedelmére rendeltetett.

Ebbeli hátorságosítvány rendszabás felől, — melly oda megy ki, hogy a' Hatalmasságoknak azon seregeik, mellyek a' fellegrár miatt egymással küzdenek, már azok, akár Belgák, akár Frantziák, akár Hollandusok legyenek, a' Maas jobbik partjához való közeliítésében megakadályoztassanak, — Nagy Britannia, és Frantzia Ország, a' Burkus Kormány részéről tudósítottak. — Felsőbb rendelkezésnél fogva, erről a' Követ ezennel tudósítja a' Fels. Szövetséget.

Azután az Elölülő, a' Burkus Udvarnak nyilatkoztatása eránt, a' Fels. Szövetségnek többi Követjeit is, akarta hallani. Mellynek következésében.

1. Ausztria. A' Ts. Kir. Udvar úgy látja, hogy a' fenn álló veszedelmes környülállások miatt, Ő Felsége, a' Burkus Király által tett rendszabások, valóban tzélerányosok legyenek, melly gondoskodásáért, az egész Fels. Szövetség, nékie (a' Burkus Királynak) köszönettel tartozik, de egyszersmind egész bizodalommal ajánltatik Ő Felségének, az éjszaknyugoti határokra való ügyelés, hogy így a' környülállásokhoz képest megkívántató további rendelkezések jó eleve megtétethessenek.

2. Bavaria. Elfogadja a' Ts. Kir. Ausztriai Elölülői Követnek javallatját. Úgy szinte

3. Saxonia. 4. Hanovera. 5. Vürtemberga. 6. Baden.

Abban az értelemben, mint Ausztria, nyilatkoztatták ki még magokat. Kurhessen, Hesseni Nagy Hertzegség, Dania Holstein, és Lauenburg miatt, és Németalföld, a' Luxemburgi Nagy Hertzegség miatt.

A' Nagy Hertzegi, és Hertzegi Sax Udvarok, Braunschweig, és Nassau, Mecklenburg, Schwerin, és Mecklenburg Strelitz, Oldenburg, Anhalt, és Schwartzburg, továbbá Hohenzollern, és Liechtenstein, Reusz, Schaumburg Lisper, Lisper, és Valdeck, végre — Lübeck, Frankfurt, Bremen, és Hamburg, — mindnyájan a' Ts. Kir. Ausztria Követ szerint nyilatkoztatták ki magokat. Azután az az ítélet hozattatott, mellyet az 1-ső szám alatt Ausztria ki mondott.

TÖRÖK ORSZÁG.

(Konstántzinápoly Dec. 19.) A' Törököknek Koniehől történt kitakarodások, úgy mondják, magától a' Nagy Vezértől rendeltetett el, bizonyos planumának kivitelére. Mihelyt ez a' Vezér 60,000 főből álló seregét Akshahirban egyesítette, Konieh felé in:

dült, egy úttal a' Trebisondi Basát 20,000 emberrel Kaiszeriehn keresztül, Suleiman Basát pedig mintegy 10,000-rel hasonlóúl, az ellenség ellen rendelvén. Ezen intézeteknek az a' következése lett, hogy Ibrahim Basa nem volt elkészülve Koniehbán a' megtámadásra.

Konstántzinápolyban mindennap várva várják, az ütközetről hozandó hírt, 's reménylik, hogy a' Nagy Vezérnek az ellenségénél sokkal nagyobb számú serege, meg fogja Kis Azsiát szabadítani. Az Egyiptomi flotta Alexandriába visszatért, hogy hajóit kijobbítsa, a' Török hajósereg pedig a' Dardanel-láknál fog telelni.

O R O S Z O R S Z Á G.

Minékutánna Ő Felsége az Orosz Tsászár, a' helybeli Elöljáróktól megértette, hogy több Római Catholica klastromok elhajlottak, meghagyta a' belső dolgokra ügyelő Miniszterének, járna végire, mi legyen annak az oka, egyszersmind eszközről gondoskodják, miképpen lehetne a' klastromi fenytéket eredeti állapotjára, a' Keresztyéni hittel, és az Orosz Országai Catholica templom jelen szükségeivel megegyezőleg, vissza hozni? —

Most Orosz Országban a' Catholicusok száma 2,500,000-re mégyen, — Klastrom mintegy 300 van, és így 8000 főre, — egy klastrom esik. Ez az egyenetlen felosztás, némelly helyeken olyan észrevehető volt, hogy egy klastromra, az Ekkleziái törvények által meghatározott szám, t. i. 10 vagy 8 barát sem jutott: más helyeken ellenben annyi barát volt, hogy unalomból, — munkátlanságból, korhelységre adták magokat, 's a' társaságnak terhére estek. Ebből a' tekintetből a' Tsászár, múlt esztendő Jul. 31-kén a' Római Catholica Collegiumokhoz, és a' Nyúgoti Elöljáróihoz, az említett orosz

szokás elhárítására, tzélerányos rendelkezéseket bocsájtott, megparantsolta t. i. hogy az eltörlött Klastromoknak templomaik, vagy rendes fő, — és filiális templomokká, vagy pedig közönséges intézetekké változtassanak: — ha világi papok nem elégségesek az Egyházi szolgálatra, akkor barátok is használathatnak. Az eltörlött Klastromoknak tökepenzeik, a' szegény cath. templomok számokra fordíttatnak pótlékul, a' mi 1823 eszt. Jan. 1-től vévén eredetét, azóltaminden esztendőben, 5575 ezüst rubelt hajtott bé, most pedig az említett tökepenzekkel 4,850,000 rubelre nőtt. Az eltörlött klastromoknak ingó bingó vagyona, a' Fels. Korona gondviselése alatt leend, avval a' hozzá adással, hogy a' jövedelem jóltévő intézetekre, nevezetesen oskolákra fordíttassék. A' vagyon szántóföldekből, rétekből, erdőségekből, és falukból áll. A' Klastromi fenytékek tzélerányosabb elrendelésére, 's a' barátoknak szorosabb gondviselés alatt való tartásokra, telyes hatalom adatik a' Püspököknek a' Klastromokon, 's minden meghagyott jószágokon.

ÉJSZ. AMERIKAI EGYES. STATUSOK.

Ejszak Amerikának belső állapota kétség kívül fontos tárgyú leve, mellynek kimenetelét előre ugyan nem tudhatjuk, annyi mindazáltal bizonyos, hogy az a' köté, melly az egyesült Statusokat együtt tartja, széllyel bomlásához közelit. Az úgy nevezett semmisítési vágyó fél, melly azt állítja, hogy egyes Statusoknak jussok van, — ezeknek, a' fő Kormány által javokra hozott rendelkezéseket felbontani, annyira erőt vett Déli Carolinában, hogy az oda való Gubernator Nov. 22-re gyűlést hirdetett Charlestonba, olly tzélből, hogy arról értekezzenek, miképpen lehessen az említett félnek principiumait legkönnyebb

úton, megvalósítani. Mire fog ez vezetni, még — Amerikából jött utolsó tudósításokból ki nem vehetni, sokakat mindazáltal megnyugtatta az a környülállás, hogy az Amerikaiak pénzre való hajlandóságok miatt, minden politikai megrázkodtatástól idegenek, és hogy — minden egyes embernek még elég alkalmatossága adódik sorsán jobbítani, a' mellett a' nagy térség mellett, mellyet egyesség szerént az Indusoktól nyertek, és így reményleni lehet, hogy az Unio egy könnyen fel nem bomlik, vagy ha felbomlik is, ezen felbomlás, szembetűnő károkat maga után húzandó volta miatt, csak hamar ismét helyre áll. Azomban nem lehetetlen, hogy a' Charlestoni történet, az Unionak többi Statusait is felfogja lázzasztani.

P O R T U G A L L I A.

(Times) Santa Marta Generál az Angoly Consulnak azt írja, hogy lehetetlen legyen az Angoly, és Dom Pedro hajói között külömbséget tenni, minthogy a' Pedristáknak, azonkívül hogy Angoly zászló lobog hajóikon, még ruhájok sem külömbözik az Angolyokétól. Erre a' Consul azt felelte, hogy ez ugyan az Angoly Kormányának megegyezése nélkül történik, mindazáltal meg nem akadályoztathatja. Midőn a' Consul ezen nyilatkozatást az Oportóban egyben gyűlt angoly kereskedőknek felolvasta, egy nagy tekintetű, és ugyan ott megtelepedett Harris nevű kereskedő azt jelenté, hogy ezen vissza élés, a' valóságos Angolyokat, és ezeknek mind a' Városban, mind a' környékben lévő vagyonaikat, veszedelmeztheti, hozzáadván, hogy ő maga is látott Dom Pedro hajói között némelyleket, mellyek közelítvén a' Városhoz, a' mindig semmit sem láttak, Dom Padró zászlóját lobogtatták, de mihelyt bajt

sejdtettek, csak hamar angoly zászlót vontak fel.

H O L L A N D I A.

(Journal de la Haye) A' fellegrvár végre megadta magát. Bátor Katonáinkat megelőző tisztelettel fogadták az ostromlók. Tisztjeinket, a' frantziák, mikor együvé jöttek, megölelték: Jertek, így kiáltának fel ezek, jertek ti bátor küzdők! itt van bor, és kenyér! ditsőség fejetekre! minden tisztelet a' vitéz szerentsétlenek eránt! Ez a' bánásmód betsületére válik a' Frantziának. Három héti fáradságunk, melly idő alatt, egy tízszer nagyobb erőnek elene állottunk, gazdagon megvala jutalmazva Koopman hajós Kapitánynak merész elszánása által, a' ki tulajdon hajóit inkább ált furdálta, hogy sem a' Belgáknak zsákmányul engedte. Ezek az utolsók, az alatt, míg a' Frantziák értek verekedtek, nem igen ditséretes indulatot nyilatkoztattak a' Hollandusok eránt, holott Chassé Generál nagy lelkién megkímélte Antverpiát, mellyet pedig már maga Leopold Király is feláldozni készült!

(Amsterdami Handelsblad.) Valamint a' fellegrvárnak ostromlása, úgy ennek óltalmazása is, a' historiában nevezetes helyet fog elfoglalni. Kevés ütközet föl hallottuk, hogy mind a' két részről, ennyi okosság, és bátorság fejlődött volna ki. Különös említést érdemel a' Hollandusoknak vitézségek, a' honnan óhajtván várjuk a' szempillantást, mellyben a' derék küzdők szerentsésen hazájokba visszatérnek, hogy háládatosságunk jeleit minél elébb megmutassuk, 's azon veszedelmeket, és nyomorúságokat, mellyeket értünk lehetetlen magok feláldozásokkal, és békességes türéssel szenvedtek, némünemüképpen megjutalmazzuk. Valóban sokat szenvedtek, 's a' Hazasokkal tartozik nékiek! Az a' feltétel, melly sze

rint az örsereg Lillo és Liefkenshoek erősségeknél feladásokig, fogva maradjon, kemény, és a' küzdőkhöz, kik bátorságok által, az ellenséget is tiszteletre gerjesztik, méltatlan; mi azt reménylettük, hogy egy Nemzetnek, melly különben a' vitézségnek hódolni szokott, hadiereje, az örsereget dicsérettel halmozva elbocsátani, 's az által azt a' nemes tettet, mellyet miénk az Antverpiaiakra nézve véghez vittek, megjutalmaztatni fogják. De minekutána már most szabadon leendő elbocsátatások, Lillo, és Liefkenshoek erősségeknél általadásától függ, az a' kérdés, megegyezik e' Kormányunk ezen általadásba? Erre igen nehéz felelni, mert nem tudhatni, vallyon hajtana e' hasznót Hollandiának, ha a' jelen kedvetlen környülállásoknak függőben léte, és tartósága mellett, azon erősségeket erővel igyekezzék e' megtartani? Nem akarunk ugyan ilyen fontos dologban ítéletet hozni, de még is, előbbeni mondásunkat ismételjük, hogy tudniillik, a' fellegrvár lerontásával egyszer mind kiséül, mit forgatnak a' Frantziák fejekben? Ha elegendő ok vagyon Lillo és Liefkenshoek erősségekből való kitakarodás ellen, akkor a' Frantziának alkalmatossága nyújtódik Belgiumban még tovább is mulatni, a' nélkül, hogy Antverpiával a' kötött szövetséget felbontaná.

(Bredaschi Ujság.) Egy 1000 katonából álló Expedízió, Doel elfoglalására vala kiküldve. Ez, Dec. 25. Vasárnap jókor reggel Balthból kiindult, 's a' Seldán felfelé evezett, 's így közelítették Doelhez. Azomban még minekelölte ide elértek volna, mintegy 5000 Frantziától, kik elrejtve, 's az Expedízió jövele felől hihetően jó eleve tudósítva valának, megtámadtattak. Mivel tehát előre látni lehetett a' próbátáinak sikeresen voltát, elhatározták,

hogy magokat vissza vonják. A' megsebesítettek számokat 60-ra teszik, noha a' Frantziák is sokat vesztek.

(Harlemschi Courant) Amsterdamban ismét 34 millió forintot költsönöztek.

B E L G I U M.

(Emancipation.) Dec. 24-kén Gerard Marsall az Orleani, 's Nemouri Hertzegekkel, és Stabális tisztekkel együtt, Chassé Generalt meglátogatta. Nem lehet képzelni, mennyire lerontatott a' fellegrvár, 's melly nagy omladékon kelle nékiek elébb rést nyitni, míg a' vitéz Generálhoz eljuthattak. Szívreható volt Chassé a' falak romjai közt szemlélni, kit még most is az a' gondolat nyughatatlaníta, mintha kötelességének eleget nem tett volna. Gerard Marsall azon volt, hogy kedvetlenségét a' lehetőségig enyhítse, 's a' mikor tőle elbúcsúzott, egyszer mind kinyilatkoztatta, hogy a' Generál példás óltalmazása által a' Frantziák tiszteletét megnyerte, és mindenki bésülve érzi magát, ki véle együtt fegyvert foghat. Én tisztelem, és bésülöm a' bátorságot, folytatá a' Marsall, 's itt ezen düledékek újjal mutatnak az Uréra. Tovább vizsgálván Gerard a' várat, a' Toledo bástyákhöz érvén, illy szókra fakadt: „Bizony ideje már egyszer!“ Ezek után a' Kielesi sakra, hol egy osztály pattantyús, és Ingeieur osztály volt, méne. A' fellegrvárban egy millió patronokat találtak; némelleyek azt is mondják, hogy 6 hónapra való feleség is találtatott, de ezt mások tagadják.

(Politique Dec. 24-kén) Tegnap 10 órától, másnap 9 óráig Antverpia tsendességben volt a' midőn a' Seldán tüzes tsata támadt, melly után kevésel ágyúzás is hallatszott. Ugyan is öt hajó közelített, de meghallván az ágyúlövéseket, vissza fordult. 11 órakor a' Fileperösség Commandansa, emberei-

vel, egy ellenséges hajót feladásra kényszerített. Később pedig egy ágyús hajó felgyújtatott.

(Journal d' Anvers. Dec. 29.) Azt mondják, hogy Soult Marsall Hadi Minisztertől, parantsolatok érkeztek, mellyeknél fogva az éjszaki seregek, Frantzia Országba vissza kell térnie, avval a' rendel, a' mellyel Belgiumba bėjöve. Lajos Filep Király Lille városnál várja a' sereget, hol az érdemlett jutalmakat hív katonái között elosztogatni szándékozik. Azt mondják, hogy Leopold Király is jelen léssen ezen inneplésen. Lillo, és Liefkenshoe kerőségeket, tengeri sereg nélkül, az esztendőnek ebben a' részében megtámadni nem volna tanátsos, de nem is hihető, hogy ezt megpróbálnák a' Frantziák.

(Moniteur Belge) Rulhiere Generál a' fellegrvár Commendánsává neveztetett. A' melléje rendelt frantzia Katonáság 12 Compániából áll.

Antverpi lapok Dec. 27-ről jelentik: Passy Ur, ki Vilhelm Királynak hírül vitte a' Capitulatziót, tegnap estve ismét visszatért a' főszállásra. A' Hollandiai Király, úgy látszik, nem igen hajlandó Lillo, és Liefkenshoe kerőségeknél általadásokra, a' Frantzia sereg mindazáltal veri a' készülőt haza felé.

LEGÚJABB TUDÓSÍTÁSOK.

Frantzia Ország. A' Diplomatikai tagokra nézve következő változás történt: Marsall Maison, az Orosz Udvarhoz, ennek helyébe pedig Gróf Saint Aulaire, a' Bétsi Udvarhoz neveztettek ki Követeknek. Gróf Latour Maubourg, Gróf Saint

Aulair megüresült helyét foglalja el, ezét pedig Nápolyban, Durard de Mareuil Ur. Breson Károly Berlini Követté neveztetett.

MAGYAR ÉS ERDÉLY ORSZÁG.

Poson. December 29-dikétől máig napig 1833 Januárus 3-dikáig semmi közgyűlés sem tartatott, hanem egyedül a' Küldöttség foglalatoskodott részserént praeferentialék öszveszedésével, részserént némely Izeneti javallatok szerkeztetésével.

Kolo'svár. A' hanyatló esztendő egy drága áldozatot vive magával, midőn Losontzi L. B. Bánffy György Urat, a' Ts. K. Apostoli Felség Arany Kúltos Hívét, volt ezeredes Főkapitányt, 's közelebbről Tekintetes Ns. Zaránd Vmegye kinevezett Főispánját, egy hosszabb nyavalyából következő elgyengülés után, f. h. 23 kán déli 1 és 2 óra közt, az ötet forrón szerető 's legnagyobb gondossággal ápolgató kedvesei karjai közt, betseséletének 66-dik esztendejében, a' halál által kiragadta. Ezen egy esetben sokszoros a' vesztés. A' Királyi Felség egy hív alattvalót; a' Haza egy derék fíját, — ki ha főtiszti székibe béülhetett volna, az igazságot azon nemes tüzzel védte volna, mellyel a' vérmezőn a' törvényes thronus és hazáért harczolt; az ősi nagy Bánffy ház egy díszes tagját, az emberiség egy igaz barátját, a' szegények és szűkölködők attyokat és pártfogójokat vesztették el. — Földi tetemei az Idvezült' rendelése szerént minden külső tzeremonia nélkül, a' legközelebbi vérek jelenlétekben, a' Válaszúti Temető boltba elhelyeztettek.